

Dosarul nr.2ra-938/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central, judecător: N. Costăș
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, judecători: Gh. Scutelnic, A. Toderaș, E. Bejenaru

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova către SA „Răut” cu privire la încasarea salariului și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respins apelul declarat de Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac, și menținută hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central de admitere parțială a cererii de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La 23 februarie 2018, avocatul Diana Sanduleac, în interesele lui Voloc Filip, Russu Victor, Șestacov Alexandr, Șestacova Liubov, Stahorschi Alexandru și Danilova Zinaida a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Răut”, cu privire la încasarea salariului, a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în fapt, Voloc Filip este angajat la SA „Raut” din 01.06.2015 și până la moment în funcție de paznic, fapt ce se confirmă prin copiile carnetului e muncă. Din luna decembrie 2016 până la moment, SA „Răut” ca angajator nu i-a achitat salariul reclamantului Voloc Filip, astfel, s-a format o restanță la salariu, inclusiv pentru luna ianuarie 2018 în mărime de 29 051,69 de lei, fapt ce se confirmă prin copia contului personal eliberat de angajator.

Pentru perioada 01.10.2016 - 31.01.2018, conform certificatului eliberat de Direcția pentru Statistică a mun. Bălți a fost stabilită rata inflației de 11,10%. Respectiv, în situația lui Voloc Filip, restanța la salariu de 29051,69 de lei se înmulțește cu centul de inflație care constituie 11,10%, unde ca rezultat se obține suma de 3224,73 de lei ca pierdere cauzată de neachitarea la timp a salariului.

Russu Victor este angajat la SA „Răut” din 09.07.2001, unde activează până la moment, în funcție de controlor la punctul de control, fapt ce se confirmă prin copiile carnetului de muncă. Din luna decembrie 2016 și până la moment, SA „Răut” ca angajator nu a achitat salariul lui Russu Victor, astfel, s-a format o restanță la salariu în mărime de 22977,02 de lei, fapt ce se confirmă prin contul personal eliberat de angajator. Astfel, în cazul lui Russu Victor restanța la salariu de 22977,02 lei se înmulțește cu procentul de inflație 11,10%, unde ca rezultat se obține suma de 2550,44 de lei ca pierdere cauzată de neachitarea la timp a salariului.

Șestacov Alexandr este angajat la SA „Răut” din 13.09.2002, unde activează până la moment în funcție de lăcătuș, fapt ce se confirmă prin copia carnetului de muncă. Din luna ianuarie 2017 până la moment, SA „Răut” ca angajator nu a achitat salariul lui Șestacov Alexandr, astfel s-a format o restanță la salariu în mărime de 20373,68 de lei, fapt ce se confirmă prin copia contului personal. Astfel, în cazul lui Șestacov Alexandr restanța la salariu de 20373,68 de lei se înmulțește cu procentul de inflație 11,10%, unde ca rezultat se obține suma de 2261,47 de lei ca pierdere cauzată de neachitarea la timp a salariului.

Șestacova Liubov este angajată la SA „Răut” din 11.09.2002, unde activează până la moment în funcție de controlor, fapt ce se confirmă prin copiile carnetului de muncă. Din luna decembrie 2016 și până la moment, SA „Raut” ca angajator nu a achitat salariul Șestacova Liubov, astfel, s-a format o restanță la salariu în mărime de 16234,16 de lei, fapt confirmat prin copia contului personal. Astfel, în cazul lui Șestacova Liubov restanța la salariu de 16234,16 lei se înmulțește cu procentul de inflație 11,10%, unde ca rezultat se obține suma de 1801,99 lei ca pierdere cauzată de neachitarea la timp a salariului.

Stahorschi Alexandru este angajat la SA „Răut” din 03.07.2000, unde activează până la moment în funcție de lăcătuș, fapt confirmat prin copiile carnetului de muncă anexate la materialele dosarului. Din luna decembrie 2016 și până la moment, SA „Răut” ca angajator nu a achitat salariul lui Stahorschi Alexandru, astfel, s-a format o restanță la salariu în mărime de 26563,59 de lei, fapt confirmat prin copia contului personal. Respectiv, în situația lui Stahorschi Alexandru restanța la salariu de 26563,59 de lei se înmulțește cu procentul de inflație 11,10%, unde ca rezultat se obține suma de 2948,55 de lei ca pierdere cauzată de neachitarea la timp a salariului.

Danilova Zinaida este angajată la SA „Răut” din 29.07.1989, unde activează până la moment în funcție de ajutor șef gardă, fapt confirmat prin copiile carnetului de muncă anexate la materialele dosarului. Din luna decembrie 2016 și până la moment, SA „Răut” ca angajator nu a achitat salariul Zinaidei Danilova, astfel, s-a format o restanță la salariu în mărime de 25857,66 de lei, fapt confirmat prin copia contului personal. Respectiv, în situația Zinaidei Danilova, restanța la salariu de

25857,66 de lei se înmulțește cu procentul de inflație 11,10%, unde ca rezultat se obține suma de 2870,2 de lei ca pierdere cauzată de neachitarea la timp a salariului.

Reclamanții de nenumărate ori au solicitat achitarea benevolă a salariului, însă încercările lor nu au dat careva rezultate, dovada faptelor invocate fiind confirmate prin copiile somațiilor expediate în adresa angajatorului, însă din motiv că nu au primit un oricare răspuns, reclamanții s-au adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată.

Astfel au solicitat:

să fie încasată de la SA „Răut” în beneficiul lui Voloc Filip, restanța la salariu în mărime de 29051,69 de lei, pierderea cauzată de neachitarea la timp a salariului în mărime de 3224,73 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 de lei, total suma de 34 776,42 de lei;

să fie încasată de la SA „Răut” în beneficiul lui Russu Victor, restanța la salariu în mărime de 22 977,02 de lei, pierderea cauzată de neachitarea la timp a salariului în mărime de 2550,44 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 de lei, total suma de 28027,46 de lei;

să fie încasată de la SA „Răut” în beneficiul lui Șestacov Alexandr restanța la salariu în mărime de 20373,68 de lei, pierderea cauzată de neachitarea la timp a salariului în mărime de 2261,47 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1500 de lei, total suma de 24 135,15 de lei;

să fie încasată de la SA „Răut” în beneficiul lui Șestacova Liubov restanța la salariu în mărime de 16234,16 de lei, pierderea cauzată de neachitarea la timp a salariului în mărime de 1801,99 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1500 de lei, total suma de 19536,15 de lei;

să fie încasată de la SA „Răut” în beneficiul lui Stahorschi Alexandru restanța la salariu în mărime de 26563,59 de lei și pierderea cauzată de neachitarea la timp a salariului în mărime de 2948,55 de lei, total suma de 29512,14 de lei;

să fie încasată de la SA „Răut” în contul Zinaidei Danilova restanța la salariu în mărime de 25857,66 de lei, pierderea cauzată de neachitarea la timp a salariului în mărime de 2870,2 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 de lei, total suma de 31 227,86 de lei.

Ulterior, la 16.05.2018, reprezentantul reclamanților, avocatul Diana Sanduleac a depus cerere de concretizare a cerințelor în privința reclamantului Voloc Filip, prin care a solicitat să fie încasată de la SA „Răut” în beneficiul lui Voloc Filip, restanța la salariu în mărime de 34 773,39 de lei și pierderea cauzată de neachitarea la timp a salariului în mărime de 3859,84 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2500 de lei, total suma de 41133,23 de lei.

Prin hotărârea din 29 mai 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de Voloc Filip, Russu Victor, Șestacov Alexandr, Șestacova Liubov, Stahorschi Alexandru, Danilova Zinaida, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac, împotriva SA „Răut” privind încasarea salariului, pierderile cauzate de neachitarea la timp a salariului și cheltuielile de judecată, s-a admis parțial.

S-a încasat de la SA „Răut” în beneficiul lui Voloc Filip restanța la salariu în sumă de 26631,84 (douăzeci și șase mii șase sute treizeci și unu,84) de lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 (una mie) lei.

S-a încasat de la SA „Răut” în beneficiul lui Russu Victor restanța la salariu în sumă de 22612,19 (douăzeci și două mii șase sute doisprezece, 19) de lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 (una mie) de lei.

S-a încasat de la SA „Răut” în beneficiul lui Șestacov Alexandr restanța la salariu în sumă de 19900,00 (nouăsprezece mii nouă sute) de lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 (una mie) lei.

S-a încasat de la SA „Răut” în beneficiul lui Șestacova Liubov restanța la salariu în sumă de 14891,52 (paisprezece mii opt sute nouăzeci și unu,52) de lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 (una mie) lei.

S-a încasat de la SA „Răut” în beneficiul lui Stahorschi Alexandru restanța la salariu în sumă de 27481,96 (douăzeci și șapte mii patru sute optzeci și unu,96) de lei.

S-a încasat de la SA „Răut” în beneficiul Zinaidei Danilova restanța la salariu în sumă de 22921,59 (douăzeci și două mii nouă sute douăzeci și unu,59) de lei, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 (una mie) lei.

S-a încasat de la SA „Răut” în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată reclamantii au fost scutiți în sumă totală de 4033,17 (patru mii treizeci și trei, 17) de lei.

În rest acțiunea s-a respins.

La 04.06.2018, soluția instanței de fond a fost atacată cu apel de Voloc Filip, Russu Victor, Șestacov Alexander, Șestacova Liubov, Stahorschi Alexandru, Danilova Zinaida, prin intermediul avocatului Sanduleac Diana, prin care au solicitat admiterea apelului în sensul declarat, casarea parțială a hotărârii atacate, în partea respingerii cerinței cu privire la încasarea pierderilor pentru neachitarea la timp a salariului și respingerii parțiale a cererii de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, apelul a fost respins și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat că atât în instanța de fond, cât și în instanța de apel reprezentantul SA „Răut” a subliniat că, în perioada pentru care se solicită încasarea inflației în mărime de 11,10%, și anume 01.10.2016 - 31.01.2018, angajatorul a efectuat parțial plățile salariale, din care motive nu poate fi calculat același procent pentru toată perioada, fapt dovedit și prin probele anexate la materialele cauzei.

Mai mult, conturile personale eliberate pe numele apelanților Voloc Filip, Russu Victor, Șestacov Alexandr, Șestacova Liubov, Stahorschi Alexandru, Danilova Zinaida confirmă că angajații au fost remunerați parțial în perioada 01.10.2016 -31.01.2018 pentru munca prestată, prin urmare, aceștia nu sunt îndreptățiți de a pretinde încasarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului pentru perioada de referință, potrivit coeficientului inflației în mărime de 11.10%, or, odată ce au fost efectuate achitări parțiale a salariului în perioada

indicată, nu poate fi aplicat același coeficient al inflației, inclusiv și pentru lunile în care au avut loc achitări.

Intr-o altă ordine de idei, instanța de apel a respins ca probă calculele prezentate de reprezentantul apelanților privind încasarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului extrase de pe site-ul PROLEX, la baza căruia a stat certificatul eliberat de Direcția de Statistică, deoarece potrivit informației nr.193/170 din 20.11.2018, eliberată de PROLEX, calcularea sumei de compensare a pierderii unei pății din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia nu este îndeajuns să fie folosit calculatorul www.calc.prolex.md, deoarece algoritmul acestuia nu utilizează toate procedeele matematice prevăzute de Hotărârea nr.535 din 07.05.2003.

Astfel, instanța a reținut ca întemeiată soluția instanței de fond, potrivit căreia, a fost respinsă cerința reclamanților privind încasarea din contul SA „Răut”, a pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului, or, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Cât privește cerința apelanților cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a reținut că, această cerință a apelanților este nefondată și urmează a fi respinsă, deoarece speța nu este complicată, nu necesită careva cheltuieli, timp și muncă suplimentară. Mai mult, prezenta cauză a fost examinată din patru ședințe de judecată (f.d.51, 67, 123, 125), dintre care reprezentantul reclamanților a lipsit la una din ședințele de judecată, iar pe caz participă șase reclamanți, cerințele cărora au același conținut de fapt și de drept. Astfel, cerința ultimilor privind încasarea cheltuielilor de judecată, care în sumă constituie 10 500 de lei, sunt disproporționale timpului și volumului de muncă investit de avocat pe cauza dată.

La 19.03.2019, Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac, au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului au indicat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel se contrazic, odată ce se indică în hotărârile contestate că de fapt reclamanții au dreptul la încasarea pierderilor pentru neachitarea la timp a salariului, dar pe de altă parte resping total aceste cerințe.

Astfel, au solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, în partea ce ține de respingerea cerințelor cu privire la încasarea pierderilor pentru neachitarea la timp a salariului și a cheltuielilor de judecată.

La 03.05.2019, Sa „Răut” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie considerat inadmisibil

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 27 noiembrie 2018 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 16 ianuarie 2019 (f. d. 214), fiind recepționată de către recurenți la 18, 21 și 25 ianuarie 2019 (f. d. 215-219), iar recursul a fost depus la 19 martie 2019. Astfel, se

constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în

apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurențelor, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Filip Voloc, Victor Rusu, Alexandru Șestacov, Liubov Șestacova, Alexandru Stahorschi și Zinaida Danilova, reprezentați de avocatul Diana Sanduleac.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova